

SUOMEN VAPAA-AJAN-
KALASTAJIEN
KESKUSJÄRJESTÖ

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö
Vanha talvitie 2–6 A 11
00580 Helsinki
olli.saari@vapaa-ajankalastaja.fi

LAUSUNTO

3.6.2024

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo.mmm@gov.fi

Viite Lausuntopyyntö 24.5.2024 (VN/15307/2024-MMM-2)

Asia Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestön (SVK) lausunto Maa- ja metsätalousministeriön luonnoksesta asetukseksi Tenojoen kalastuslupien hinnoista

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestön lausunto

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö (SVK) on tutustunut maa- ja metsätalousministeriön lausuntopyynnön aineistoon: Maa- ja metsätalousministeriön asetus kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehtyyn sopimukseen perustuvista kalastusluvista vuonna 2024. SVK lausuu asiasta kunnioittavasti seuraavaa.

SUOMEN VAPAA-AJANKALASTAJIEN KESKUSJÄRJESTÖN KANTA

Lohen ja merinieriän kalastus on kielletty kokonaan Tenojoen vesistöalueella vuonna 2024. Kalastuslupien hintatason tulee olla merkittävästi halvempi, kuin lohen kalastuksen ollessa sallittua. Tenon pääuoman kalastussääntöihin ja kalastuskauden kesto on tehty kaudelle 2024 muutoksia, jotka mahdollistavat kahta edeltävää vuotta paremmin esimerkiksi meritaimenen kalastuksen elokuun 20. päivään saakka. Rantakalastusluvan lunastaneiden sallitut kalastusvälineet soveltuvat kaudella 2024 hieman aiempaa paremmin myös meritaimenen ja kyttyrälohen kalastukseen. Käytännössä rantakalastusluvan lunastaneella on mahdollisuus kalastaa perinteisin kevyen luokan AFTM 6 perhokalastusvälinein lohikaloista harjusta, taimenta, siikaa ja kyttyrälohta, poikkeuksena alle 16-vuotiaat, joille sallittaisiin myös heittovapa ja perhokoho.

Rantakalastusluvan hinnaksi on esitetty kaudelle 2024 aikuisille 20 euroa ja alle 18-vuotiaille 10 euroa kalastusvuorokaudelta. Kalastuslupa oikeuttaisi kalastamaan Tenojoen pääuomalla ajallisia rauhoituksia ja rauhoitusalueita lukuun ottamatta.

SVK:n näkemyksen mukaan Tenojoella nuorten alle 18-vuotiaiden rantakalastusluvut tulisi myöntää lohen rauhoituksen aikana maksutta kalastusharrastuksen edistämiseksi. Huoltajan tai saman seurueen aikuisen kalastajan hankkimiin kalastuslupiin liitettävä maksuton lupa alle 18-vuotiaille lapsille olisi lisäksi kannatettava ratkaisu.

Esimerkiksi Tornionjoella 24 tunnin lupa vapakalastukseen maksaa 20 euroa täysi-ikäisille ja 10 euroa 15-17-vuotiaille. Alle 15-vuotiaat saavat kalastaa Tornionjoella maksutta. Simojoella 24 tunnin lupa joen alaosalta Simon kunnan alueelle maksaa 25 euroa täysi-ikäisille, 12,50 euroa alle 18-vuotiaille ja alle 15-vuotiaat saavat kalastaa maksutta saman seurueen aikuisen luvan saaliskiintiön. Kalastuslupiin sisältyy molemmissa

mainituissa joissa Tenojoesta poiketen oikeus kalastaa lohta monipuolisella valikoimalla vapakalastusvälineitä vuorokauden ympäri.

SVK on aiemmassa lausunnossaan tammikuussa 2024 esittänyt Tenojoen pääuoman rantakalastusluvan hinnaksi aikuisille 10-20 euroa kalastusvuorokaudelta. Esitetty hintataso on samansuuntainen vastaavien kalastuspaikkojen kanssa, mutta Tenojoesta poiketen esimerkiksi Tornionjoessa ja Simojoessa lupa sisältää oikeuden kalastaa myös lohta.

Tenojoen kalastussäännöt ja lupa-asiat käsitellään nykyisin hyvin monivaiheisessa prosessissa. SVK pyytää huomioimaan, että kalastusluvan ostajan kannalta lupa on tuote, jonka arvottaminen pitää tehdä sen sisältämän kalastusoikeuden mukaan.

TAUSTATIETOJA LAUSUNTOPYYNNÖN AINEISTOISTA

Kalastusta Tenojoen vesistössä säädellään kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyllä sopimuksella ja sen osana olevalla määräaikaisella Tenojoen vesistön kalastussäännöllä (SopS 41/2017 ja 44/2024, jäljempänä sopimus ja kalastussääntö), joiden hyväksymisen yhteydessä hyväksyttiin myös laki Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta (176/2017, jäljempänä voimaansaattamislaki). Tällä asetuksella on tarkoitus antaa tarkempia säännöksiä muiden lajien kalastusluvan hinnoittelusta, kalastuslupatulojen tilittämisestä valtiolle sekä kalastuslupatulojen käytöstä voimaansaattamislain 8 §:n 4 momentissa, 10 §:n 6 momentissa ja 11 §:n 3 momentissa maa- ja metsätalousministeriölle säädettyjen asetuksenantovaltuuksien nojalla.

Muiden lajien kalastuslupien hinnoittelu on tarkoitus toteuttaa voimaansaattamislain mukaisesti niin, että hinta on kilpailukykyinen vastaavanlaisiin kalastuspaikkoihin verrattuna muualla ja että hinnoittelu tukisi paikallista elinkeinotoimintaa. Kalastuslupatulojen tilittämiseen valtiolle liittyy käytännön yksityiskohtia, joista on tarkoitus säätää tässä asetuksessa. Voimaansaattamislaki sisältää myös valtuuden säätää asetuksella tarkemmin kalastuslupatulojen käytön perusteista ja varojen jaon menettelyistä.

Voimaansaattamislain kalastussäännön 7 §:n 5 kohdan mukaisille muiden lajien kalastusluville on määritelty hintojen vaihteluväli, jonka sisällä hinnoittelu tapahtuu. Voimaansaattamislain 10 §:n 2 momentin 4 kohdan mukaan muiden lajien kalastusluvan hinta on enintään 150 euroa kalastusvuorokaudelta. Voimaansaattamislain 10 §:n 4 momentin mukaan alle 18-vuotiaalle voidaan myöntää 2 momentissa tarkoitettu lupa käypää hintaa alemmalla hinnalla tai maksutta. Muiden Tenojoen rajajokialueella käytössä olevien kalastuslupatyyppeiden hinnat on määrittänyt voimaansaattamislain 10 §:n 1 momentissa.

Esitetty muiden lajien kalastusluvan hinta, 20 euroa, on ollut sama, kuin vuosina 2021-2023 ilman lohenkalastusoikeutta käytössä olleen rantakalastusluvan hinta. Asetuksessa esitetty hinnoittelu noudattaa Tenon kalatalousalueen tekemää ehdotusta.

Alle 18-vuotiaan henkilön lunastamalle muiden lajien kalastusluvalle esitetään 10 euron maksua. Nuorison edullisemmilla hinnoilla pyritään edistämään lasten kalastusharrastusta. Lisäksi aiempien kokemusten perusteella etenkin nuorempien lasten kalastuksesta aiheutuva pyyntipaine sekä saaliit ovat vähäisempiä kuin aikuisten kalastuksessa.

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö ry

Petter Nissén (valmistelija)
kalatalousasiantuntija

Olli Saari
toiminnanjohtaja